ಬಸವರಾಜ್ ಎನ್. ಅಕ್ಕಿ*
ವೈ. ಆರ್. ಸದಾಶಿವಯ್ಯ**

ಪ್ರಥಮ ವಿಶ್ವಸಮರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದ ಪಾತ್ರ

ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನೇರ ಕೊಡುಗೆ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೪ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೩೧ ರಂದು ಮೊದಲನೆಯ ವಿಶ್ವ ಯುದ್ಧದ ಪ್ರಾರಂಭ. ಒಂದನೇಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರಬಣಗಳ ನಾಯಕನಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅಧೀನ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅದರ ಶತ್ರು ಬಣಗಳಾದ ಜರ್ಮನಿ, ಇಟಲಿ, ಟರ್ಕಿ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಡನೆ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ದ್ವೇಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದ್ದಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವು ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಶ್ರೀಮಂತರು. ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು, ಜನ, ಧನ, ಧಾನ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಲು ಮುಂದಾದರು. ಆದರೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ ಕೆಲವು ಜನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮರ್ಜಿ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವ ಯಾವುದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಐರಿಷ್ ಗಾದೆ ಹೇಳುವಂತೆ "ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಸಂಕಷ್ಟ ಐರಿಷರ ಸದಾವಕಾಶ". ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಸಂಚಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಚಟವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಭಂಗಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದು ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿಚಾರಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಬಂಧಿತರಾದರು.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಹೃದಯ ಪೂರ್ವಕ ಜನ, ಧನ ಮತ್ತು ವಸ್ತುರೂಪಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮುಂದಾಯಿತು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮಹಾರಾಜರಾದ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ದಿವಾನರಾದ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಗಣನೀಯವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಯುದ್ಧದ ಪ್ರಾರಂಭದ ನಂತರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ದೊರೆ ಐದನೇಯ ಜಾರ್ಜ್ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದನು. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ದೊರೆಯ ಮನವಿಗೆ ಓಗೊಟ್ಟ ಮಹಾರಾಜರು ೨೦ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೧೪ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿ "ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾದಿಪತ್ಯದ ಅಧೀನ ಸಾಮಂತರು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಚಕ್ರಾದಿಪತ್ಯದ ದಿಟ್ಟ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ರೀತಿಯ

---

* ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ, ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು

** ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಯೂನಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು

ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ." ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ವಿಶ್ವದ ಭವಿಷ್ಯದ ಶಾಂತಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಜನಾಂಗದ ತ್ಯಾಗ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಮೈಸೂರಿನ ಸಹಾಯ

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಯುದ್ಧವಂತಿಗೆಯು ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೯೦,೫೫,೬೯೫ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ಖರ್ಚಿಗೋಸ್ಕರ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ೧,೦೭,೮೩,೮೫೫ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಠೇವಣಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಿದವು. ಸಾಗರೋತ್ತರ ಸಾಗರೋತ್ತರ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಕಾಲದಳ, ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳು, ಅಶ್ವಾರೋಹಿಪಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೬,೦೦೦ ಕಂಬಳಿಗಳು, ಸುಮಾರು ೩೦೦ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಹೊನ್ನೆ ಮರದ ತುಂಡುಗಳು ಸುಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ತೇಗಿನ ಮರದ ರೈಲ್ವೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ೧೫,೦೦೦ ಟನ್ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನದಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸೇವಾ ಸಮಾಜಗಳು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾದವು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೫ರ ವೇಳೆಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದು ಸಮರದ ಖರ್ಚಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣ, ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೫ ರ ನವೆಂಬರ್ ೧೭ ರಂದು ನಡೆದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಭೆಯಲಿ ಯುದ್ಧ ಚಂದಾ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಸುಮಾರು ರೂ. ೨೦೦ ಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರು ತಲಾ ೧೫೧ ರೂ.ಗಳ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ೧೯೧೭ ರ ದಸರಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಯುವರಾಜರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಪಿರಿಯಲ್ ಟ್ರೂಪ್ಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸಮಾಜದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕರವಸ್ತ್ರಗಳು, ಉಡುಪುಗಳು, ದಿಂಬುಗಳು ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಕೋಕೋ, ಸಕ್ಕರೆ, ಘನೀಕರಿಸಿದ ಹಾಲು, ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು ಮುಂತಾದ ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಡಿದ ವೀರ ಚೇತನಗಳಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೆ ದಿನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಜಯ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೯ ನವೆಂಬರ್, ೧೯೧೮ ರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಜಯವನ್ನು ಶುಭಕಾಮನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನೆನೆಯಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಸಮಾಜವು ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಸೆಂಟ್‌ಜಾನ್ ಅಂಬ್ಯೂಲನ್ಸ್ ಸಂಘದೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಿ ಯುದ್ಧದ ಗಾಯಾಳುಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೭ ರ "ನಮ್ಮ ದಿನ" ಆಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕಂಚಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಲಾನ್ಸ್‌ರ್ಸಿನ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಯುದ್ಧ ಠೇವಣಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೧೭ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಸಮಾಜದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಹಲವಾರು ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು

[illegible] ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಸಿಪಾಯಿಗಳ [illegible] ನಿಧಾಯಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆ

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಣ್ಯ ನಗರ ಸಭೆಯು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಯುದ್ಧ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಗೆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು. ನಗರ ಸಭೆಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದಿವಾನ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾಜಸಭಾಭೂಷಣ ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೪,೭೦,೧೮೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಪುಟ್ಟಣಚೆಟ್ಟಿಯವರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದಾಗಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ನಾಗರೀಕರು ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ಸಾಲ ನಿಧಿಗೆ ೮,೪೫,೨೫೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಗರದ ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಸಭೆಗಳು ನಡೆದವು. ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಯುದ್ಧ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆ. ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿಯರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಉಪಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆ. ಚಾಂಡಿಯವರನ್ನು ಅದರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ೩೦ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಯು ಸುಮಾರು ೯,೦೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿತು. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿಯವರು ಉಳಿದ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಕೆಳ ಕಾಣಿಸಿದ ಜನೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು. ೧. ನಮ್ಮ ದಿನದ ಆಚರಣೆ, ೨. ರೆಡ್‌ಕ್ರಾಸ್ ನಿಧಿ, ೩. ಮದ್ರಾಸ್ ಅಧಿಪತ್ಯ ನಿಧಿ, ೪. ತಂಬಾಕು ಕಾರ್ಯ ನಿಧಿ ಹಾಗೂ ೫. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿಯ ವಿವಾಹದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬದ ನಿಧಿ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಸವಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು.

ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ

ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಸಹಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜನ, ಧನ, ಕನಕಗಳನ್ನು ಹೃದಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆಸಕ್ತ ಯುವಕರನ್ನು ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಸ್. ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ನೇಮಕ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗೀಯ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸುಮಾರು ೧೯೩೧ ಜನರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸೇನೆಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ರಾಘವಾಚಾರರಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಂದರೆ, ೧. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ೨. ಪಟೇಲ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿ, ೩. ಸೈಯದ್ ಅಹಮ್ಮದ್, ೪. ಬುಡಾನ್ ಮೇಯರ್ ೫. ಮಸ್ತಾನ್‌ಖಾನ್, ಹಾಗೂ ೬. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಪ್ರತೀ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯು ಓರ್ವ ದಫೇದಾರ್ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರೂ ಪೋಲೀಸರನ್ನೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳವರು ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಲಾಯಿತು. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಜಿ ಯೋಧರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನೇಮಕಾತಿ ಬಯಸುವ ಯುವಕರಿಗೆ ವಸತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಗೆ ಸುಮಾರು ೪೫೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ಯುದ್ಧ ಸಾಲ ನಿಧಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧,೧೪,೫೪೫ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನೀಡಲಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಜನ, ಹಲವಾರು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾದಿಪತ್ಯದ ಯುದ್ಧ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಡೆಗಳಿಂದ ೧೯೦ ಆಸಕ್ತ ಯುವಕರನ್ನು ಸೇನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳ

ಲಾಯಿತು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವಾದ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಲ್. ಹನುಮಂತೇ ಗೌಡರು ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ಸಹಾಯ ನಿಧಿಗೋಸ್ಕರ ಸಾವಿರಾರು ಕಂಬಳಿ ಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದರು. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಯುದ್ಧಸಾಲ ಮತ್ತು ನಿಧಿಗೆ ೧,೦೦,೮೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿತು.

ಯುದ್ಧ ಸಹಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿ ೧೯೧೭ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ೭೧೭ ಸಿಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೪೫೩ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಅನಂತರ ಅವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಖಾಜಾಬಹಾ ಉದ್ದೀನ್ ಅವರಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗೋಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಸೈನಿಕರ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಯ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಮತ್ತೊರ್ವ ನೇಮಕಾತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸುಮಾರು ೪೫ ಜನ ಸಮರ್ಥ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಸೇನೆಗೆ ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು ೫೯,೨೭೫ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಸುಮಾರು ೫೨,೭೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ೨,೩೦೮ ರೂ.ಗಳನ್ನು, ಕಡೂರು ೨,೭೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧ ನಿಧಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮೈಸೂರು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಲಾನ್ಸ್‌ರ್ಸ್‌ಗೆ ೬೯,೦೨೯ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿತು.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸೈನಿಕರ ನೇಮಕಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮರಾಠಾ ರೆಜಿಮೆಂಟಿನ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಬೇಡರ್, ಕೊಂಡಜ್ಜಿಯ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ನಾಯಕ ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರು ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ ಯುದ್ಧನಿಧಿಗೆ ೨,೩೩,೨೮೧ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಯುದ್ಧನಿಧಿಗೆ ದೇಣಿಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದರು.

ಹೀಗೆ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಸಾವು ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟವಾದ ಒಂದನೇಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮಹತ್‌ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನ ಯಾವುದೇ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತನು, ಮನ, ಧನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಒಂದನೇಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ೮ನೇಯ ನವೆಂಬರ್ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡು ಮಿತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಜಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಒಂದನೇಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಹಾಯದಿಂದಾಗಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ಅಧೀನ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನ ನೀಡಿದ ಬೃಹತ್ ಯುದ್ಧ ಸಹಾಯ ಕೊಡುಗೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಗಣನೀಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು.